

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

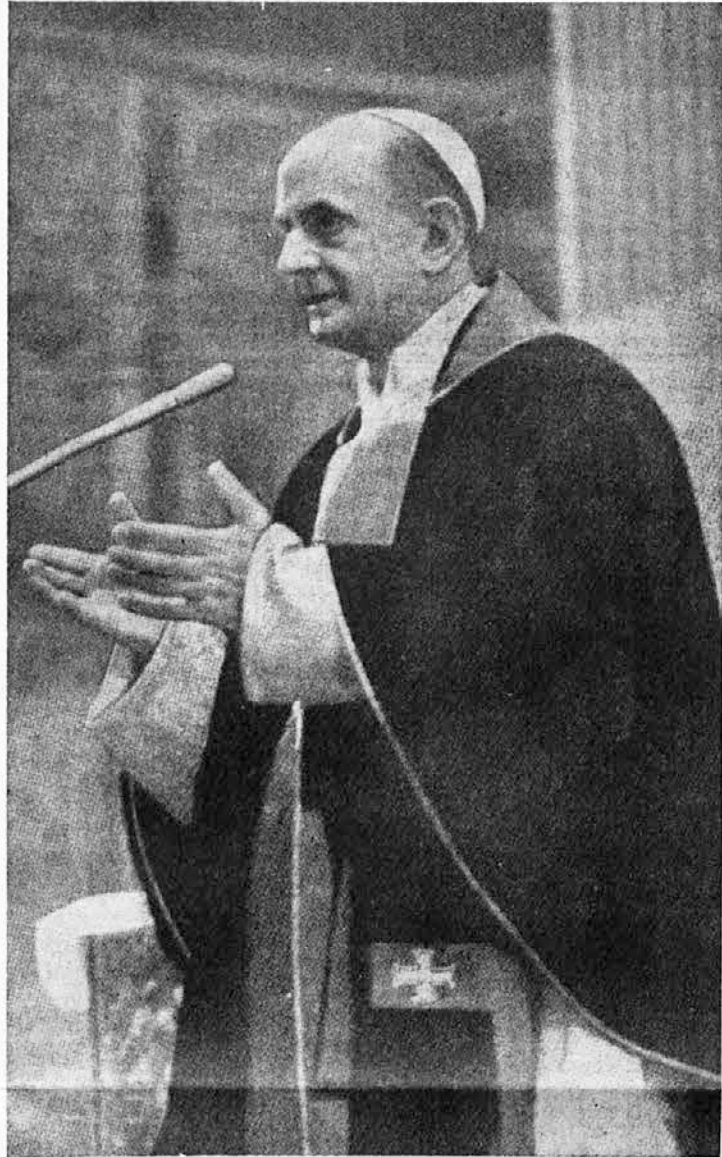
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIX. - Štev. 38 (1471)

Gorica - četrtek, 29. septembra 1977 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Papeževo razmišljanje o sebi in Cerkvi Življenjski jubilej Pavla VI.

V splošni avdienci v Castelgandolfo je v sredo 31. avgusta papež Pavel VI. zbranim množicam takole spregovoril:

KAJ JE PAPEŽ

Veliko veselje, veliko začudenje zbujata nas vaša navzočnost. Zbujata namreč v nas zavest o našem papeškem poslanstvu. To srečanje, kakor vsako drugo srečanje z neznanimi in novimi osebami, ki jih takoj imamo za prijatelje, brate in sinove, nas sili, da prej kot na čas mislimo nase s spoštovanjem, strahom, začudenjem nad tem, kar nam je bilo poverjeno, namreč poslanstvo, da vodimo vesoljno Cerkev.

Na jezik nam prihajajo besede, ki jih je svoj čas Jezus naslovil na učence svojega predhodnika Janeza Krstnika. Ta je bil v ječi, pa je poslal učence k Jezusu, da so ga vprašali: »Kdo si? Si ti tisti, ki mora priti ali naj čakamo drugega?« Zdi se nam, kakor da je na nas obrnjeno to vprašanje. Uverjeni smo, da vi imate točen odgovor na zastavljeno vprašanje.

Kljub temu se nam zdi tako pomenljivo za vsakega izmed vas osebno kot tudi za vesoljni svet, da bi ne bili mirni, če bi na zastavljeno vprašanje: Kdo si ti? Kaj je papež? ne dali ustreznega odgovora.

V odgovor nam na uho zvenijo besede, ki jih je Kristus sam rekel Petru, Jonove mu sinu, in ki smo jih od njega pododovali, besede, ki jih potem najdemo v prvem vatikanskem koncilu in ki jih je ponovil II. vatikanski koncil: »Rimski škof je kot Petrov naslednik trajno ter vidno počelo in temelj edinosti tako škofov kakor množice vernikov.«

Tukaj se nam odpira brezmejno poglavje katoliškega nauka: vera, to je pristanek na razodeto božjo besedo, ga sprejema, teologija ga razlaga, ga širi. Ta nauk nam razodeva in nas uči, kaj je Peter in vsak njegov postaven naslednik, v luči te skrivnosti nam pove tudi, kaj papež dela. Tu se nam odkriva novo široko področje. Zato se moramo omejiti samo na eno dejstvo.

POSŁANSTVO CERKVE

Kaj torej Cerkev dela? Če je Cerkev zvesta Učeniku, če je zvesta Sv. Duhu, ki jo vodi, če je zvesta človeštvu, sredi katerega in zaradi katerega živi, dela veliko stvari, če je le svobodna in če ima v določeni meri potrebna sredstva.

Vendar poslušajmo Gospoda, ki svojim učencem z zadnjimi naročili predpisuje program njihovega dela. Naj bo dovolj ena sama beseda, ki je zadnja v evangeliju sv. Mateja: »Pojdite in učite!« Kristus ni hotel imeti duhovno nedelavnih učencev, hoče, da se gibljejo na obliči zemlje. Nalašč jih je imenoval »apostole«, tj. poslane, pričevalce njegove besede in njegovega odrešilnega načrta. Pojasnimo to z zmeraj aktualno besedo: Jezus je hotel, naj bodo »misijonarji«.

PRAVA VERA KRISTJANA

Kardinal Suenens v neki svoji knjigi pojasnjuje, da v eni ali drugi obliki mora biti vsak resničen vernik, zvest evangeliju, tudi misijonar. Sv. Mala Terezika, svetnica v klavzuri, ali ni bila goreča misijonska duša?

Vera kristjana, če je zares krščanska, katoliška, ne trpi človeških obzirov ne brezbrčnosti in niti ne napačne gorečnosti, temveč mora biti iskren čut odgovornosti in ljubezni za širjenje evangelija in misijonske solidarnosti. Cerkev je kvas. Vtisnimo si v naša srca Jezusovo besedo: »Jaz sem prinesel ogenj na svet. In kaj želim, kakor to, da se prižge?«

Evangelij je ogenj, ki mora goreti in svetiti. Vsi smo poklicani, da ga netimo in širimo. Naj nihče na to ne pozabi.

Rim zavrnil samostojni šolski okraj

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je z velikim presenečenjem sprejelo novico, da je prosvetno ministrstvo v Rimu kratkoma sprejelo predlog deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine o razmejitvi šolskih okrajev, ki ne upošteva glasne zahteve slovenske narodne manjšine po ustanovitvi samostojnega šolskega okraja.

Razočaranje je še toliko grenkejšo, ker je do tega krivičnega sklepa prišlo komaj pet mesecev po vstopu v veljavo Osimskega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo, ki bi moral predstavljati odločen preobrat italijanske države v odnosu do zaščite slovenske narodne manjšine — ugotavlja tajništvo SSK. Zato poziva vse stranke ustavnega loka, ki imajo svoje zastopnike

26. septembra 1897 se je rodil v kraju Concesio pri Brescii v družini katoliškega časnikarja in politika Montinija otrok, ki je pri krstu dobil ime Janez Krstnik. 21. junija 1963 je ta otrok postal Kristusov namestnik na zemlji. Nadel si je ime Pavel VI. in kot tak bo šel v zgodovino.

OSPORAVALI PAVEL VI.

Premnogi s temi 14 leti njegovega vodstva Cerkve niso zadovoljni. Pravijo, da je bil neodločen in da mu je manjkalo pogum za jasne in dokončne odločitve. Tisti, ki se nagibajo k tradiciji, ga obtožujejo, da je dopustil vdor lažne naprednosti, ki se izraža v opuščanju čiščenja sv. Evharistije, Matere božje, molitve rožnega venca, raznih pobožnosti. Teologi da so krščanski nauk in moralo čisto izvotlili. Popuščanje do držav s komunističnimi režimi vodi v žrtvovanje njenih najbolj zvestih članov. Klasičen primer naj bi bil kardinal Mindszenty. Tisti iz naprednih krogov pa trdijo, da je bil papež Montini velika cokla za izvedbo koncilskih sklepov.

Če bi hoteli z eno skico označiti stil Pavla VI., bi rekli: bil je razpet med nadškofom Lefebvrom, velikim tradicionalistom, in med

opatom Franzonijem, prav tako velikim progresistom in oporečnikom sedanjih cerkvenih struktur. Dejansko pa je papežu Pavlu VI. uspelo z neizmerno mirnostjo in izredno modrostjo prepeljati ladjo Cerkve med Scilo in Karibdo, tj. med konservativno nastojenostjo, ki bi rada preprečila duh koncila in med lažno naprednostjo, ki bi ga, če bi se uveljavila, prav tako uničila.

Vladanje Pavla VI. je bil brez dvoma težak pontifikat, toda v bistvu s pozitivno bilanco. Niti izreden genij ne bi obvladal nekaterih pojavov, ki so vse našli v nekaterih stvareh nepripravljenosti. Kriza v družbi in z njo tudi v Cerkvi se je pripravljala že nekaj desetletij. Koncil, ki je za nekatere vzrok vsega slabega v sedanji Cerkvi, tega ni povzročil, ampak samo sprožil. Koncil je dejansko prišel prepozno. Cerkev je premalo upoštevala tiste, ki so, čeprav zmedeni, radikalni, skrajni v svojih zahtevah, vendarle bili glasniki objektivno obstoječih danosti. In sv. oče Pavel VI. ima to zaslugo, da je Cerkev rešil pred skrajnostmi in da se je izogibal sprejeti odločitve, ki bi bile drastične in dramatične obenem ter bi povzročile prelome v Cerkvi.

POZITIVEN OBRACUN

»Dejaven pontifikat, od zadnjih najbolj plodovit, z bilanco, ki daleč presega vsak drug pontifikat moderne dobe,« označuje vladanje Pavla VI. katoliška revija »Il Regno«. In v čem naj bi bila ta pozitivna bilanca?

Najprej decentralizacija Cerkve, prenos oblasti na krajevne Cerkve. Ob začetku zadnjega koncila je bilo škofovskih konferenc 41, letos jih je že 97. Rimska kurija je postala močno mednarodna, sam državni tajnik je ne-Italijan.

Potem pospeševanje ekumenizma. V tem oziru je papež previdno in potrpežljivo tkal nove niti z voditelji krščanskih Cerkva ne da bi iskal bučnih uspehov.

Nato zbliževanje Apostolskega sedeža z vzhodnimi komunističnimi režimi, ki je dobilo naziv vatičanska »Ostpolitik« in ji tradicionalisti z vsjo odločnostjo nasprotujejo, čeprav ni v Cerkvi nič novega (npr. sporazumevanje z Napoleonom, Hitlerjem, Mussolinijem). Cerkev je zadovoljna z najmanjšo mero neodvisnosti in svobode, da reši, kar se da rešiti, čeprav na račun bolečih odpovedi.

Nekaj izrednega so bila za pontifikat Pavla VI. tudi njegova potovanja (vseh je bilo 23), s katerimi je iskal stik s svojo čredo. In njegova prizadevanja za uveljavitev človečanskih pravic ter miru na svetu. Tudi konferenca v Helsinkih, kljub vsemu, prinaša svoje sadove. In treba je vedeti, da je do nje prišlo mnogo tudi po zaslugi Vatikana.

In končno dve neprijetni odločitvi, ki dokazujeta, da Pavel VI. le ni tako neodločen in boječ kot ga nekateri hočejo prikazati. Vzel je leta 1968 nase odgovornost prepovedi uporabe pilul zoper spočetje novih življenj, lani pa ko je potrdil celibat duhovnikov v katoliški Cerkvi in zavrnil zahtevo, da tudi ženske lahko postanejo duhovniki. S temi odločitvami je pokazal, da je čuvár bistvenih vrednot krščanskega izročila in da se zaveda nevarnosti, ki jo prinaša vsako popuščanje na tem področju. Lahko rečemo z vsem priznanjem: izkazal se je za resničnega vodnika in pastirja.

POGLED V PRIHODNOST

Z apostolom Pavlom bi sedaj mogel reči tudi Pavel VI.: »Dober boj sem dobojeval, tek dokončal, vero ohranil.« Res je sv. oče preteklo nedeljo, ko je opoldne nagovoril 50.000 vernikov, ki so želeli biti z njim za njegov visoki življenjski jubilej, imel iste občutke. Dejal je:

»Razkriti vam moramo svoje srce. V njem sta dva občutka. Prvi je občutek, da se bliža konec našega zemeljskega potovanja. V nas je strah pred sodbo božjo ob trenutku smrti. To nas sili, da v globoki ponižnosti kličemo božje usmiljenje in prosimo za molitev dobrih. Naj se zgodi božja volja! Drugi je občutek moči. Služba, ki jo vršimo, je služba Simona Petra; sam je sicer umrl, a kot skala Cerkve ne bo preminil nikdar in izživa vsa stoletja. Da, Cerkev bo obstala sredi vseh viharjev, kajti peklenska vrata je ne bodo nikdar premagala. Cerkev bo ostala vedno močna sredi tega sveta in bo vedno oznanjala evangelij večnega zveličanja, pričakujoč končnega in zmagočnega povratka Jezusa Zveličarja sveta.«

Protestna manifestacija v Bazovici

Več tisoč ljudi se je v soboto 24. septembra zbralo okrog oskrunjenega spomenika žrtvam fašizma Bidovcu, Marušiču, Milošu in Valenčiču na bazoviški gmajni. Govorili so predsednik odbora za proslavo bazoviških žrtv Filibert Benedetič ter Darko Metlika iz Bazovice in Rudi Vremec z Opčin. Žal prireditelji tudi to pot niso mogli mimo svoje ozkosti, ki je za neke kroge tako značilna. Tako niso dovolili, da bi na tem protestnem shodu spregovoril tudi predstavnik Slovenske skupnosti. Zato je pokrajinsko tajništvo tržaške SSK objavilo protest, ki se glasi:

Obžalujemo, da organizatorji protestne manifestacije v Bazovici proti podli oskrnitvi spomenika primorskim narodnim junakom Bidovcu, Marušiču, Milošu in Valenčiču, ki so padli kot prve žrtve aktivnega odpora proti fašizmu in v Evropi sploh, niso omogočili, da bi na tej manifestaciji spregovoril tudi pripadnik Slovenske skupnosti in s tem dali protestni manifestaciji pečat tiste enotnosti, ki jo zahteva boj slovenske narodne manjšine za konkretno uveljavljanje njenih pravic ter za zagotovitev mirnega sožitja med obmejnim prebivalstvom ter med sosednjima državama Italijo in Jugoslavijo.

POZIV SLOVENSKEGA GORISKEGA ŠKAVTOV

Ob vesti, da so fašistične škvadre v no-

či med petkom 16. in soboto 17. septembra nesramno oskrunile in poškodovale spomenik bazoviškim žrtvam in onega na Opčinah pozivamo slovenski goriški skavti in skavtinje vse antifašistične kulturno-politične in gospodarske organizacije, ki delujejo v naših krajih, naj z vsemi dovoljenimi sredstvi dosežejo pri ustreznih oblasteh, da bodo varnostni organi učinkoviteje postopali, kot je bilo doslej, bodisi v deželnem bodisi v državnem merilu, in odkrili ter ustrezno kaznovali krivce. Mera je polna! Zato naj vsak antifašist opusti pasivno zadržanje, ki temelji na golem formalnem izrekanju antifašističnih gesel, in naj preide k aktivnosti, ki temelji na konkretnih dejanjih. Le tako bomo dosegli, da se »junaki«, ki se strahopetno skrivajo v noči, ne bodo več upali onečati spomenikov, ki so jih postavili vsi tisti, ki so posvetili svoje življenje boju zoper naci-fašizem. Ponovno tudi izrekamo solidarnost s koroškimi Slovenci, ki jih tlačijo isti nacizem, zaradi katerega je v naših krajih ugasnilo toliko življenj!

Opomba ured. Ko objavljamo to izjavo SGS, objavljamo zgoraj tudi protestno izjavo SSK, ki, na žalost, pravi, kakšna so »konkretna dejanja« ljudi, ki se proglasa-jo za antifašiste med nami. Njih konkretno dejanje je bila prepoved, da bi zastopnik Slovenske skupnosti spregovoril na protestni proslavi v slovenščini. Smel je govoriti Italijan Calabria po italijansko, ni smel govoriti Slovenec po slovensko. Ali ni bila zato sobotna antifašistična proslava na Bazovici le »formalno izrekanje antifašističnih gesel«? Kajti fašisti so bili, ki so prvi prepovedali Slovincem govoriti po slovensko. To je bilo hudo. V soboto so pa Slovenci prepovedali Slovincem govoriti po slovensko ob oskrunjenem spomeniku žrtv, ki so padle za svobodo Slovencev. Kako naj označimo tako dejanje?

Vi izrekate solidarnost s koroškimi Slovenci. Toda tam so Nemci, ki odrekajo pravico do slovenskih napisov. Na Bazovici so pa bili Slovenci, ki so odrekli pravico Slovincu, da pozdravi slovenske žrtve v slovenskem jeziku.

To so »konkretna dejanja«, ki izhajajo iz njih antifašističnih gesel. Če drži izrek: »Po njih sadu jih boste spoznali,« potem vemo, kaj slovensko ljudstvo lahko pričakuje od sličnih »antifašistov«.

ROŽNOVENSKA POBOŽNOST

Ze papež Leon XIII. je ukazal, naj se po župnijskih cerkvah v oktobru opravlja rožnovenska pobožnost, s katero se posebej časti Marija. Čeprav je ta molitev stara že preko 700 let, jo sedanji papež Pavel VI. v svoji spodbudi z dne 2. februarja 1974 toplo priporoča. Janez XXIII. je tudi kot papež našel čas, da je vsak dan zmoli vse tri dele rožnega venca. Vernikom, ki ne morejo priti v cerkev k oktobrski pobožnosti, priporočamo, da v tem mesecu doma skupno zmoli en del rožnega venca. Tako zrtev bo prinesla izredno bogat blagoslov družini, družinske člane bo ohranila v medsebojni ljubezni ter jim obvarovala vero.

Marija ni imela in nima duhovniške službe, pač pa ves čas ohranja vlogo matere, ki s skrbjo in ljubeznijo vodi svoje otroke k Jezusu, hkrati pa predstavlja že povečani del Cerkve. Bila je najodličnejša vernica, ki je brez vsakega greha opravila naporno potovanje skozi zemeljsko življenje. Zaradi njene z ničemer okrnjene ljubezni jo ima Bog najrajši in je njena priprošnja najmočnejša.

Kdor se odpre Mariji, sprejema tudi Svetega Duha — Marijinega skrivnostnega Zenina. In kakor je bil sad te skrivnostne zveze učlovečeni Bog Jezus Kristus, tako bomo tudi mi Marijini duhovni otroci, ki sprejemamo darove Svetega Duha, sposobni prerajati ljudi v božje otroke. Marijino duhovno materinstvo je vedno delujoče. V krščanstvu mora biti tudi nekaj nežnega, materinskega, kajti človek ni samo razum in volja, pomembno vlogo ima tudi srce. Sveti Duh je delivec darov, vir nadnaravnega življenja, Marija, kot njegova Nevesta, nas uči njegove darove sprejemati in z njimi sodelovati.

Ne bojmo se, da bi nas pravilno Marijino češčenje zapeljalo v nezdravo sentimentalnost. Dobro je dejal za praznik Marijinega imena papež Pavel VI., da je pravo Marijino češčenje znak pravilne razlage krščanske, predvsem katoliške vere, kar nam je ponavljal z ljubeznivo in prisrčno jasnostjo tudi zadnji koncil.

Slovensko stalno gledališče vstopa v novo sezono

V našem listu smo v pretekli sezoni redno poročali o predstavah Stalnega slovenskega gledališča. Pri tem nismo zamolčali svoje negativne kritike ob nekaterih predstavah. V enem preteklih uvodnikov smo zapisali: »Slovenski človek v zamejstvu čuti, da SSG ne vrši več narodnega in kulturnega poslanstva kot ga je svoj čas.«

Odgovorni pri SSG so sami priznali, da so jo v zadnjih dveh letih z nekaterimi predstavami polomili. Uvideli so, da morajo gledališče znova približati gledalcem, ki so se mu v dokajšnji meri odtujili. Zato stopa Stalno slovensko gledališče v Trstu v novo sezono z bolj izbranim repertoarjem, z bolj pretehtanimi igrami. Na razgovoru z organizatorji v Gorici so ta program predstavili in ga opisali. Sodeč iz njihovih razlag bo letošnji repertoar dosti boljši od lanskega. Posebno je vredno omeniti prvo predstavo, ki bo posvečena spominu Otona Zupančiča ob stoletnici njegovega rojstva. Na oder bodo postavili njegovo Veroniko Deseniško. Gre za klasično slovensko tragedijo. Pričakujemo, da bodo igralci uspeli in da bo na oderu zavnela vsa lepota Zupančičevega jezika in se razgrnila tragedija mlade Veronike. Sposobne moči imajo.

Sledila bo zmeraj živa Nušičeva komedija »Oblast«. Tega avtorja na Goriškem precej poznamo, saj so nekatere njegove komedije zelo uspešno postavili na oder štandrevski in drugi igralci. Novost bo drama sovjetskega dramatika Alekseja Arbuza »Irkutska zgodba«. Priporočamo, da gradnji velike hidrocentrale v Sibiriji in o človeških usodah, ki se spletajo pri teh. Igrali so jo že drugod po svetu. Menda ni le slavospev podvigom sovjetske industrializacije v Sibiriji, temveč res tudi zgodba o ljudeh, kar naj bi bila vsaka drama. Kot četrto predstavo so izbrali komedijo »Sedma, kradi malo manj«, ki jo je spisal Dario Fo. Obravnava zelo aktualno temo o kupčijah z gradbenimi zemljišči in o goljufijah, ki pri tem nastajajo. Poleg tega bodo v abonmaju še dve gostovanji iz Slovenije in eno iz Zagreba.

Gledališče bo naštudivalo tudi eno mladinsko igro in eno ljudsko v beneškem narečju z beneškimi igralci. S to slednjo mislijo gostovati na podeželskih odrih.

Repertoar sam, takšen kot se nam predstavlja, je sprejemljiv. Vprašanje je, kako bodo igre postavili na oder. Kajti odgovorni so bili opozorjeni, da v preteklih letih ni bila krivda za neuspeh toliko v repertoarju, temveč predvsem v režiji. Čakamo, da bo v prihodnje boljše.

V tem pričakovanju se pridružujemo vabilu za abonmaje za novo sezono. V Trstu se abonmaji vpisujejo na sedežu gledališča v ulici Petronio od 22. do 30. septembra, od 1. oktobra dalje pa v knjigarni v ul. sv. Franciška.

V Gorici sprejemajo abonmaje na sedežu SPZ v ul. Malta, od 27. septembra do 15. oktobra. Abonenti se lahko prigrabijo tudi na sedežu svojih prosvetnih društev. Cene abonmajev so iste kot lanske sezono. Abonmaje vpisujejo tudi poverjeniki ZSKP.

Na Koroškem vlada tolpa

Ker se je poštni uslužbenec Gutovnik iz Škocijana na Koroškem udeležil slovenskih manifestacij za narodne pravice, so prišli na pošto domači gostilničarji Rabl, Wank in prejšnji župan Jesse in začeli zmerjati uslužbenca, naj gre v Jugoslavijo, ker oni pri njem ne morejo menjati

dinarjev; Gutovnik je namreč nameščenec pri poštni blagajni. S tem so hoteli reči, da je Gutovnik v jugoslovanski službi in da sprejema samo dinarje.

In pošta uprava, namesto da bi poklicala policijo in napravila red, je slovenskega uslužbenca prestavila v drugi kraj. Očitno je koroška tolpa povezana z oblastjo. Ko se toliko razpravlja o evropski varnosti in človeških pravicah, je prav značilno, da od pristojnih ne pade nobena beseda o koroškem terorju.

UTRIP CERKVE

- V Turinu se je vršil kongres o diakonatu, ki so se ga udeležili predstavniki iz skoraj vseh evropskih držav, iz Severne in Južne Amerike ter Afrike. Iz Slovenije je bil navzoč prelat dr. Lojze Šuštar. Udeleženci so se razgovarjali o poslanstvu in službi stalnih diakonov v Cerkvi. Na svetu je danes okrog 3.200 stalnih posvečenih diakonov. Največ jih je v Sev. Ameriki: 2.000; sledi Evropa s 750, Južna Amerika z okrog 400, v Afriki jih je 60, v Aziji, Avstraliji in Oceaniji 35.

- Za konec muslimanskega postnega časa je tudi letos kardinal Sergio Pignedoli, predsednik Tajništva za nekristjane, povabil mohamedance vsega sveta k skupnemu boju zoper tiranijo tehnike in zoper totalitarne politične sisteme.

- V južnih deželah ZDA se govori precej špansko. Pravijo, da je takih vernikov 12 milijonov, ki so skoraj vsi katoličani. Dušna oskrba med njimi pa je zelo pomanjkljiva. Zato so v Washingtonu priredili študijske dni, da bi se soočili s tem vprašanjem. Zasedanja se je udeležilo veliko škofov s tega področja in 1100 zastopnikov farnih skupnosti. Sprejetih je bilo 30 resolucij.

- Škof dr. Georg Moser vodi eno največjih škofij v Evropi, škofijo Rottenburg-Stuttgart v Zah. Nemčiji, v kateri živi več kot dva milijona katoličanov. V tej škofiji je tudi največ hrvaških zdomcev (okoli 80.000), za katere skrbi 18 hrvaških izseljenjskih duhovnikov. Nedavno je škof Moser obiskal sinjsko in imotsko področje v Dalmaciji ter se pogovarjal z domačini, katerih svojci si v Nemčiji služijo vsakdanji kruh.

- Katoliški škof Lamont, po rodu iz Sev. Irske, ki so ga rodezijske oblasti najprej obsodile na deset let zapor, češ da je podpiral črnske gverilce, nato pa na pritisk svetovne javnosti izgnale iz države, sedaj mnogo potuje ter seznanja državne in cerkvene vodnike o razmerah v Rodeziji. Zatriralne metode rodezijske vlade in zanikanje najbolj osnovnih človeških pravic so v Afriki bolj pomagale k širjenju komunizma kot najbolj izpopolnjena politična propaganda. Največja ironija pa je v tem, da se vse to dela v imenu neke namišljene krščanske in zahodne civilizacije.

- Levičarski gverilci v Argentini, znani pod imenom »Montoneros«, so naslovili na argentinsko škofovsko konferenco pismo, v katerem izražajo željo po dialogu s škofi. Gverilci pravijo, da se zatekajo k nasilju zato, ker drugače ne morejo doseči svojih pravičnih ciljev. Prav uporabo nasilja pri doseganju namenov pa je Cerkev vedno obsojala, saj je nasilje v popolnem nasprotju s Kristusovim naukom.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Lastnik italijanske verige dnevnikov Rizzoli je prevzel večino delnic tržaškega dnevnika »Il Piccolo«, ki jih je do sedaj imel v rokah Chino Alessi. Zaradi tega je bil imenovan tudi novi direktor lista. Je to dosedanji urednik turinskega lista »La Stampa« Ferruccio Borio. List »Il Piccolo« je bil do prihoda Mussolinija na oblast last judovske družine Mayer. Nato je prešel v roke Mussolinijevega prijatelja Rina Alessija.

■ V Palmanovi se je zadnji nedeljo zaključil »Praznik prijateljstva«, ki ga je priredila Krščanska demokracija in na katerem so govorili vodilni demokrščanski veljaki kot Moro, Andreotti in zadnji dan glavni tajnik stranke Zaccagnini. Zaključek na glavnem trgu v Palmanovi je bil zares veličasten: nad 100.000 oseb, med katerimi je bilo izredno veliko mladine.

■ V napetem vzdušju, pa brez hujših izgredov se je zaključil v Bologni tridnevni mednarodni shod proti zatiranju. V zaključnem pohodu je sodelovalo nad 30.000 oseb; na čelu pristaši gibanja »Lotta continua«, v sredi člani »L'Autonomia«, nato »Democrazia proletaria«, na koncu sprejema pa feministke in homoseksualci. Oblast je podzela izredne varnostne mere. 6.000 policijskih agentov je bilo v stanju pripravljenosti. Na shodu se je veliko govorilo, stvarnih zaključkov pa je bilo bore malo. Predmet napadov je bila poleg Krščanske demokracije zlasti italijanska komunistična partija. Francoski filozof Guattari je med drugim dejal, da sta glavna krivca zatiranja (represije) kapitalizem in tradicionalistična komunistična partija.

■ V Bologni je bil zadnji nedeljo istočasno, ko se je spreved levičarskih skrajnežev pomikal po mestnih ulicah, zaključek škofijskega evharističnega kongresa. Le kakih sto oseb, v glavnem člani gibanja »Comunione e Liberazione« se je udeležilo procesije, ki je šla iz stolnice sv. Petronija na glavni trg, kjer je kardinal Poma daroval sv. mašo in imel priložnostno pridigo.

■ Dva dni se je v Rimu mudil britanski ministrski predsednik Callaghan. Sestal se je s predsednikom vlade Andreottijem in glavnim tajnikom PSI Craxijem. Obiskal je tudi papeža Pavla VI.

■ V Zelezni Kapli na Koroškem je bil 25. kongres federalistične unije evropskih narodnih skupnosti (FUENS), ki se že vrsto let ukvarja s problemi tistih evropskih narodov, katerih obstoj je še vedno ogrožen. Kongresa se je udeležilo več kot 80 delegatov.

■ Blizu Bukarešte je strmoglavilo madžarsko potniško letalo, ki je vozilo na progi Carigrad-Budimpešta. Od 63 potnikov in članov posadke je izgubilo življenje 23 oseb.

■ V New Yorku se je 2. septembra začelo 32. redno zasedanje generalne skupščine Združenih narodov. Za predsednika je bil izvoljen Jugoslovčan Lazar Mojslov. Prvi sklep, ki so ga članice OZN odobrile, je bil sprejem afriške države Džibuti kot 148. članice, Vietnamu pa kot 149. člana.

OKNO V DANAŠNJI SVET

- Vsako nedeljo se za pol ure odpro vrata katoliške stolnice v Pekingu, ki je posvečena Marijinemu brezmadežnemu spočetju. Eden od treh kitajskih duhovnikov, ki jo oskrbujejo, opravi sv. mašo, ki je v latinščini, brez pridige in pesmi. 17. julija je bilo pri maši nekaj diplomatov, tujih študentov in turistov, pa nobenega Kitajca. Kitajski župnik je to razložil takole: »Nimajo časa zanj.«

- Leta 1975 je po zmagi komunizma v Južnem Vietnamu pribežalo v ZDA na desetisoče beguncev, med njimi tudi številni bogoslovci. Pred kratkim so prvi izmed njih končali teološke študije in bili posvečeni v duhovnike. Mašniško posvečenje je bilo v mestu Springfield.

- Južnoafriški škof Peter Butelezi iz mesta Umtata je posvetil v duhovnika 57-letnega očeta sedmih otrok, ki še vsi živijo. Zena mu je umrla pred štirimi leti, kristjan pa je že sedemnajst let. Vrsto let je bil katehist.

- Kakor v Zairu je sedaj tudi vlada v Tanzaniji ponudila škofijam in redovnikom šole, ki jih je leta 1973 podržavila. Državna uprava se namreč ni obnesla.

- Anne Ngan, sestra saigonskega nadškofa koadjutorja Franca Nguyen van Thua, ki živi sedaj kot profesorica v Avstraliji, je povabila avstralsko in svetovno javnost, naj pritisne na vietnamske oblasti, da izpustijo njenega brata iz ječe. Stiri mesece nato, ko so Saigon zasedle komu-

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

France Gorše - osemdesetletnik

Isti dan kot sedanji papež Pavel VI., tj. 26. septembra 1896 se je rodil v družini knjigoveza Goršeta v Zamostecu na Dolenjskem akademski kipar prof. Francé Gorše.

Prof. Gorše se je umetnostno izobrazil pri slovitim kiparju Ivanu Meštroviču na Umetnostni akademiji v Zagrebu. Nato si je v Ljubljani ustvaril lastno umetniško šolo. Po letu 1945 je odšel v Trst, kjer je poučeval risanje in umetnostno zgodovino na slovenskih srednjih šolah, hkrati pa pridno ustvarjal v lastni delavnici. Nato je prof. Gorše odšel v Sev. Ameriko in ostal tam dvajset let: trinajst v Clevelandu in sedem v New Yorku. Kot svobodan umetnik je priredil tam veliko razstav.

Med tem se je večkrat vračal v stari svet, predvsem v Trst, potem pa ga je pot pripeljala na Koroško, kjer se je začel umetniško udejstvovati leta 1969. Leta 1971 je odprl galerijo v Kortah, leta 1973 pa se je naselil v Svecah, kjer si je kupil Vrbnikovo domačijo in si tam uredil umetniški atelje in stalno akademijo. Letos ga je doletela težka preizkušnja: v ljubljanski bolnišnici so mu odrezali nogo pod kolonom. Toda prof. Gorše je težave dobro preстал in je že spet ves v svojem ustvarjalnem zanosu.

Slovensko prosvetno društvo »Kočna« bo priredilo ob 80-letnem umetniškem jubileju v nedeljo 23. oktobra 1977 osrednjo kulturno proslavo v Svecah, na katero že danes opozarjamo.

Slovenski novomašnik v Kanadi

10. septembra je torontski nadškof Filip F. Pocock posvetil v duhovnika Marka Laurenčiča, ki je po starših primorski rojak. Oče Stanko je namreč doma iz Mirna, mati Marija Mervič pa iz Šempasa. Sin Marko se jima je pred 29 leti rodil v Gorici, drugi mlajši sin Jurij pa že v Torontu.

Ko je mladi Marko dovršil univerzo, si je izbral najprej učiteljski poklic, toda že po nekaj mesecih službe se je premislil in stopil v bogoslovje sv. Avgušina v Torontu. Med drugimi je imel za svojega profesorja tudi sedanjega pomožnega škofa dr. Lojzeta Ambrožiča. Pred dvema letoma je postal diakon in si nabiral dušnopastirske izkušnje v angleški župniji sv. Jožefa v Streetvillu v predmestju Toronta.

Nova maša je bila v slovenski župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo. Novomašnik je prispel skupaj z ostalo duhovščino v cerkev iz župnijske dvorane v spremstvu narodnih noš. Pel je župnijski cerkveni zbor pod vodstvom prof. Jožeta Osana. Čeprav g. novomašnik ni hodil v slovenske šole, je vendar kar dobro vse molitve v slovenščini izgovarjal.

Na novomašni slavlje je bilo povabljenih kar 500 gostov. Ni manjkalo govorov in recitacij. Pogrešali pa so škofa dr. Lojzeta Ambrožiča, ki se je prav tedaj mudil v Evropi in bi bil moral, kot je bilo dogovorjeno, bogoslovca Laurenčiča posvetiti v duhovnika.

Naj bi to poročilo bilo v spodbudo mla-

dim fantom na Tržaškem in Goriškem, da se tudi oni odzovejo božjemu klicu kot je to storil Marko Laurenčič. - L. M.

Slovenski dom v Parizu

Ko se je letos v začetku leta vrnil iz Pariza mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice, je prinesel s seboj vst, da v Parizu mislijo na lasten Slovenski dom. V tem času je ideja tako napredovala, da bo lahko postala stvarnost.

V posebnem pismu poroča g. Nace Cretnik, da se je ponudila izredna priložnost za nakup zelo primerne hiše na lepem kraju v Parizu. Problem je samo v tem, da jim manjka še 164.000 frankov ali okrog 30 milijonov lir. Vsoto morajo nabrati ali si jo zagotoviti v doglednem času, ker bo sicer lastnica prodala hišo drugim.

Slovinci v Parizu in v Franciji so že nabrali približno enako vsoto. Novih 174 tisoč frankov pa v kratkem času ne bodo zmogli. Zato se odbor za Slovenski dom v Parizu obrača na vse rojake po svetu, da bi ga podprli v tem odločilnem trenutku.

O potrebi in koristnosti takega doma v Parizu smo že pisali. Gre za center, kjer bi slovenski človek, ki pride v Pariz, dobil začasno streho, istočasno pa bi bil tak center tudi slovenska kulturna zelenica v francoski prestolnici.

Če je kdo pripravljen prispevati za Slovenski dom v Parizu, bo tudi naš list rad sprejemal darove, da jih odda v zgornji namen.

★

Kamenčki

Ali naj bo šport pot k narodni asimilaciji?

»Novi list« z dne 15. septembra prinaša uvodnik o naših nogometnih klubih. Iz tega uvodnika izrgamo nekaj misli.

»Veliko manj je naš nogometaš pripravljen diskutirati o tem, katero pot naj ubira naš slovenski zamejski nogomet. Če mu kdo skuša govoriti o tem, da bi moral biti naš nogomet seveda najprej slovenski, da so bila naša slovenska športna društva ustanovljena predvsem iz teh razlogov, potem naleti tak človek na povsem gluha ušesa, začne veljati pa tudi za pretiranega nacionalista... Nogometaš pri tem ni kriv, ker so naši napor, da bi na slovenskih športnih tleh ohranili še nekaj slovenskega, vse premajhni in premalo odločni.«

»Veliko krivdo za tako stanje — nadaljuje Novi list — nosijo društva sama. Marsikdo, ki danes drži vajeti nogometne politike v svojih rokah, bi se moral zamisliti spričo neizpodbitnega dejstva, da so naše enajsterice (po imenu atletov, ki jih sestavljajo) skorajda bolj podobne kakemu sarđinskemu moštvu kot pa slovenskemu... O izrazito slovenskem nogometnem klubu, to se pravi o takem, v vrstah katerega nastopajo samo slovenski nogometaši, skorajda ne moremo govoriti. Imamo sicer tudi tak primer, ki pa je, žal, povsem osamljen in je le sad prizadevanja res minimalne peščice entuziastov.«

K tem resničnim ugotovitvam glede slovenskega športa bi dodali le še nekaj pripomb:

1. Pod staro Avstrijo so bila nemška športna društva »Turnvereine« in italijanska »Associazione ginnastica«. Ko so tedaj slovenski narodnjaki uvideli, kako se mladina v teh društvih potuje, so začeli ustanavljati slovenska telovadna društva, pozneje Sokole in Orle. V teh telovadnih društvih so zrastle zavedni Slovenci.

Pod fašistično Italijo, ko so ukinitili slovenska društva, so našo mladino silili v Dopolavoro. Zavedni slovenski mladinci k tej organizaciji niso pristopili, ker so se zavedali, da je to najkrajša pot k potujčevanju.

2. Po zadnji vojni so se obnovila slovenska športna društva prav zaradi tega, ker je izkušnja pričala, kako se mladina neizbežno asimilira, če nastopa v neslovenskih športnih organizacijah. Sedaj pa smo prišli do tega, da imamo športna društva, ki so po imenu slovenska, po številu članov in po običajnem jeziku so pa italijanska. Tih narodnih asimilacijski proces je v takih društvih neizogiben. Ali so nam taka športna društva sploh še potrebna? Ali jih moremo še imenovati »slovenska«?

3. Odgovornost za tako stanje, trdi Novi list, je na odborih društev. Mi bi rekli, da je še kje drugje: tudi na Slovenski kulturno gospodarski zvezi (SKGZ), saj so vsa ta društva njeni člani. In tudi na Primorskem dnevniku, ki o delu teh društev poroča na dolgo in široko, ne zna pa jih opozoriti na dejstva, ki jih omenja Novi list.

(r+r)

Delovanje Skupnosti telesno oviranih na Opčinah

Letošnja pomlad in še prav posebno poletje sta bila od sile muhasta. Vendar pa to ni bila kdove kakšna ovira pri uresničevanju ciljev, ki si jih je zastavila Skupnost Družina Opčine. O delovanju nam je spregovoril Karel Kalc, ki je eden stebrov te Skupnosti, čeprav je tudi sam neusmiljeno priklenjen na voziček. Na gradbišču so si za silo uredili kuhinjo, spalne sobe in urad, kjer navadno najdemo našega Karlota.

SREČANJA

Brez dvoma so bita zelo koristna in številna. S predstavniki sorodnih organizacij iz Italije in iz Slovenije je tekel pogovor v glavnem o vključevanju telesno oviranih v delokrog zaščitane industrijske cone na Krasu; poleg tega pa so si izmenjali izkušnje na raznih delovnih mestih ter o bodočem delovanju. Da je bila Skupnost Družina na Opčinah zelo živahna in aktivna, naj navedem nekaj podatkov: srečanje Skupnosti s sorodno organizacijo iz Vidma; aprila srečanje v Endine (Bergamo); v maju v Riminiju; nadalje je bilo veliko srečanje v Rimu, kjer je bilo prisotnih 150 ljudi in je bilo govora o izdelavi keramičnih proizvodov in raznih elektronskih napravah; julija na Opčinah srečanje invalidov iz Ljubljane, Vidma, Benetk, Padove in Belluna; nad 40 ljudi, večinoma handikapiranih, je s svojo udeležbo dalo vedeti, da se hočejo kot aktivni ljudje z delom vključiti v normalen delokrog.

Karlo Kalc je tu imel seveda glavno besedo. Iz vseh teh izkušenj in srečanj pa je povzel sledeče: povsod imajo za handikapirane več možnosti in razumevanja, le v Italiji ne predvideva zakon nikakršne posebne denarne in druge pomoči. To je velika ovira pri načrtovanju dela, ki pa kljub neugodnim pogojem rastejo.

S svojo prisotnostjo so na Kmečkem taboru v avgustu na Opčinah dali temu neko določeno težo. Sodelovali so pri okrogli mizi na isti prireditvi in poudarili važnost sodelovanja in vključevanja telesno oviranih v bodočo industrijski coni kot tudi v kmetijstvu samem. Na Opčinah je razstavljali svoje slike Mario Viterbi, sam telesno prizadet, ki je ves izkupiček prodanih del daroval Skupnosti. Osem dni zatem je Viterbi umrl v nekem zavodu, kjer je po navadi slikal in ustvarjal.

DELO NA GRADBISČU

Kljub velikim težavam delo stalno napreduje, je poudaril Karlo Kalc. Izkopali smo prostor za garažo in klet; nadalje smo pripravili prostor za poldrugi meter široko cesto, ki bo peljala s šest odstotno strmino v prvo nadstropje. Karlo je pojasnil, da so bili primorani to napraviti, ker ni sredstev za dvigalo.

V septembru bi morala biti izgotovljena vsa okenska dela kot ometanje zunanji zidov. Tako se bomo morda, pravi Karlo, lahko že to zimo vselili v novo poslopje, kjer bomo našli zasilno zatočišče in bomo lahko sledili od bliže vsemu delu.

Pri delu stalno pomaga mnogo ljudi od oporečnikov (vojaki v civilni službi) pa do raznih prostovoljcev. Inž. Milan Sosič z Opčin je stalno prisoten z nasveti in razno strokovno pomočjo. Iskrena mu hvala, nadaljuje Karlo, kot tudi hvala odgovornemu voditelju del Julinu.

Z nasvetom, naj se obrnemo na obrtniško organizacijo v Trstu, so nam priskočili na pomoč zvesti prijatelji. In res nam je ta organizacija obljubila, da nam bo s pro-

stovoljnimi delom oskrbela vso napeljavno luč in centralne kurjave po naši stavbi.

Kot zanimivost naj navedem, da je pri nas delala to poletje skupina skavtov iz mesta Reggio Emilia, med katerimi se je izredno odlikoval z ročnim delom neki samostanski brat. Doživetje je bilo enkratno. Nadalje naj omenim razne skupine iz Vareseja, Milana, Marghere kot tudi naše tržaške skavte in skavtince. En član te organizacije je bil stalno na gradbišču, občasno pa nekaj nad deset.

Težav je veliko, zaključuje Karlo. Biti pa moramo iznajdljivi pri iskanju denarnih sredstev. Ker nam italijanska vlada noče na noben način pomagati, si moramo nujno sami pomagati na vse načine. Prva taka samopomoč je nabiranje rabljenega papirja in krp. Do zdaj smo ga nabrali kar precej. Vendar pa še veliko premalo. Pred kratkim nam je bil darovan avtomobil, s katerim pobiramo po naših vaseh papir v akciji od 25. septembra do 1. oktobra, ko bo prišlo k nam sedem prostovoljcev iz srednje Italije in za katero so že obljubili pomoč slovenski tržaški skavti. Upam, da bodo držali besedo.

Od prostovoljnih prispevkov smo bili primorani kupiti si majhen kamion za razne prevoze. Vse to seveda na račun naših del.

Karlo takole zaključuje: »Žepne moči« so skoraj pošle. Nujno se moramo sprijazniti z dejstvom, da bomo vsa dela izpopolnili le z dolgoročnim plačilom. Vedno nam je potrebna pomoč tesarjev, zidarjev in železarjev, kot tudi prostovoljcev. Toda delo mora biti organizirano, delovna moč stalno prisotna na gradbišču. Zal pa moram ugotoviti, da je začetna vnaša pri naših društvih nekoliko popustila. Kaj naj še rečem? Dela je še veliko kot tudi načrtov; težav pa nič manj. Kljub vsemu gremo naprej in ni naš namen vreči puške v koruzo. Trdno sem prepričan, da bo naš dom trdno stal in ob njem vsa igrišča, ki bodo na voljo naši Skupnosti kot tudi drugim ljudem. Zahvaljujem se tu znanim in neznanim za razne darove, pomoči in navete. Če pa ima kdo kak dvom in kakšno vprašanje, smo mu na voljo tu na Opčinah, na Bazoviški cesti 29, tel. 211516.

a. m.

Koroški lutkarji v Istri

V Piranu in Fieših so imeli enotedenski seminar koroškoslovenski lutkarji, 28 članov Dijaške zveze in Zveze slovenske mladine, povečini dijaki slovenske gimnazije v Celovcu. Na seminarju so naštudirali nekaj novih lutkovnih iger. Prišli so na povabilo ZKPO Slovenije.

Med bivanjem so si ogledali znamenitosti slovenske Istre, obiskali tudi italijansko gimnazijo v Piranu. Njihov vodja Nužej Tolmajer, tajnik Krščanske kulturne zveze je povedal, da so lutkovne predstave ena od oblik, s katerimi skušajo pritegniti najmlajše k prosvetni dejavnosti. Z lutkovnimi predstavami so gostovali po vseh krajih, kjer živijo koroški Slovenci in imeli že 130 predstav; imeli so jih tudi v takih krajih, kjer v povojnih letih niso imeli še nobene predstave in je bilo prvič, da so slovenski otroci slišali domačo besedo na odru.

★

● Poljski primas kardinal Višinski je bil v bolnišnici v Varšavi operiran na jetrih. Operacijo je dobro preštel in se bo čez nekaj tednov lahko vrnil domov.

pozabiti, sredi česar nenehno živim in na kar moram nenehno misliti!

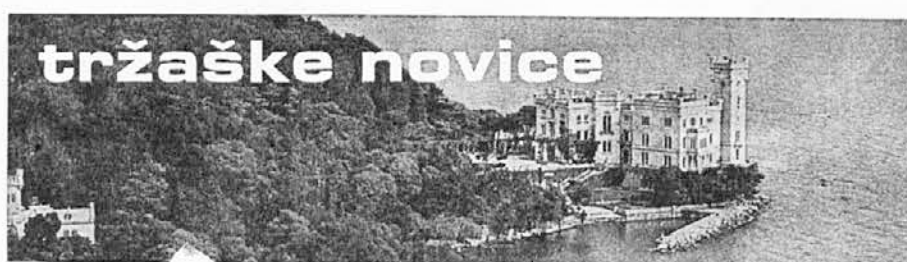
Oči srkajo pokrajino, ki po Riminiju začne valovati v gričih in raztapljati oklep duše. Hitimo proti Senigalliji ob oleandrih po sredi ceste vse čas, med čudovito obdelanimi griči: koruza, trta, oljke, sončnice, prvi kupi sladkorne pese. Dežela spominja na Dolenjsko ali Stajersko, le na levi se širi morje v nedogled proti vzhodu.

Se vedno se vidijo luže po kolovozih in njivah. Izognemo se pomolu skrite Ancone; naš cilj je LORETO. Sonce žolto sije nanj, ko se mu bližamo — malce nemirni pred srečanjem z njim... kot smo si tudi sami ta prvi dan previdno otipavali značaje in navade.

25. avgusta

Spočit in v sijajnem počutju, v sveži jutranji sapici brez oblaka na nebu, z višine pred Marijinim svetiščem gledam naselja po hribih na zahodu; eno med njimi bo Osimo.

V cerkvi bo name naredila največji vtis poljska kapela z zgodovinskimi slikami; 1683 kralj Jan Sobieski reši Dunaj pred

DSI v novi sezoni

V ponedeljek 3. oktobra bo Društvo slovenskih izobražencev v Trstu začelo novo sezono z rednimi ponedeljskimi sestanki. Prvo srečanje, ki bo kot običajno ob 20.15 v društvenih prostorih v ulici Donizetti 3, bo nekak skupni obračun letošnje Drage in predstavitev programa in dejavnosti v nastopajoči sezoni. Že 10. oktobra, to je naslednji ponedeljek, pa bo v društvu proslava ob 60-letnici Krekove smrti.

Vse, ki so v preteklih sezonah obiskovali prijetne in zanimive večere v društvu, vabi odbor k udeležbi. Vabljeni so člani, prijatelji in tudi taki, ki jih pot morda še ni zanesla na večere DSI.

Spremembe na srednjih šolah

S poučevanjem na slovenskih srednjih šolah v Trstu sta končala: prof. Deško Vladimir in prof. Beličič Vinko in stopila v pokoj. Oba profesorja sta službovala na slovenskih šolah od leta 1945 dalje. Obe ma smo dolžni veliko hvaležnost, saj sta spremljala skozi šolo cele vrste generacij.

V pokoj sta se umaknili tudi ravnatelj učiteljskega prof. Janko Jež in trgovske akademije prof. Jože Seražin, ravnateljica srednje šole Srečo Kosovel na Opčinah, prof. Kazimira Paulin pa je šla na službeno mesto v Gorico.

Vodstva posameznih šol pa so prevzeli: srednjo šolo »S. Kosovel« na Opčinah prof. Dimitrij Sancin, učiteljske »A. M. Slomšek« prof. Edigij Košta in trgovsko akademijo »Ž. Zois« prof. Maks Šah.

»Naš praznik« na Proseku

Tudi »Naš praznik«, ki ga je v nedeljo 18. septembra priredila sekcija Slovenske skupnosti Prosek-Kontovel, je uspešno potekal. Zaradi slabega vremena se je moral spored odvijati v dvorani športnega društva »Primorje«, kar pa nikakor ni okrnilo programa in prijetnega razpoloženja.

Pred začetkom so gostje iz Aoste v spremstvu krajevne godbe na pihala položili venec k spomeniku padlim. Spored je pričela godba na pihala s Proseka, ki je izvedla bogat in pisan koncert. Sledil je pozdrav prirediteljev, ki ga je izrekla tajnica krajevne sekcije SSK prof. Majda Cibic in je bil še posebej namenjen gostom iz Doline Aosta. Folklorna skupina francoske manjšine iz te dežele je namreč prikazala svoje značilne narodne pleske, ki so želi pri občinstvu veliko navdušenja.

Kot častni gost je udeležencem spregovoril predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grile, ki je prikazal težak trenutni položaj slovenske manjšine na Koroškem, proti kateri složno nastopajo vse avstrijske stranke od socialistov do demokristjanov, katerim se je v teh dneh pridružila še komunistična partija Avstrije.

V imenu goriške SSK je udeležence pozdravil pokrajinski tajnik Marjan Terpin. Spregovoril je tudi deželni svetovalec dr. Drago Stoka, ki je omenil nedavno srečanje s predsednikom vlade Andreottijem, diskriminacijski regulacijski načrt tržaške občine do domačinov v kraških vaseh in obsodil oskrnitev spomenika bazoviškemu junakom in spomenika talcem na Opčinah.

Turki, 1920 mlada republika Poljska porazi boljševike (čudež na Visli).

Ovinek v 8 km oddaljeni Recanati ni bil predviden, a ga izbojujemo. In tako sem v kraju velikega Giacoma Leopardija, ki je davno nekoč s svojo bridko poezijo iskril moje domotožje. Tu je Casa Leopardi - »Centro studi leopardiani«, tu je Piazzuola del Sabato del villaggio (»La donzellotta vien dalla campagna«), kažejo nam hišo, iz katere je donela Silvijina pesem (»Silvia, rimembri ancora...?«), tu je Torre antica (»D'in su la vetta della torre antica, passero solitario«). In še začetni verzi drugih pesmi, nastalih na tem valovitem podežlju, se mi vračajo v spomin: »Sempre caro mi fu quest'erno colle«, »Passata è la tempesta«, »Dolce e chiara è la notte e senza vento«. Vidim se v drugem času, v drugem kraju, še pri začetku nečesa. In vem: takoj ko se vrnem, bom za udobnejše branje zvezal svojega Leopardija — tistega, ki ima na prvem listu zapisano »V Milano 12. apr. 1938:« teklo je 101. leto od pesnikove smrti.

Globoka zemlja, skrbno obdelana in namočena. Avtocesta iz predora v predor

Poroka

V soboto 17. septembra sta se poročila v župni cerkvi v Rojanu zdravnik Renato Stokelj in uradnica Lučka Pečar. Prijatelji iz Rojana jima želijo dolgo in srečno življenje.

Problemi škedenjske šole

Je že tako v naši državi: najbolj pereči šolski problemi (da le o teh govorimo) pridejo na dan v začetku šolskega leta brez potrebne rešitve. Tak težak položaj beleži letos posebej naša osnovna šola. Začnimo od kraja!

Škedenjska šola ima letos več učencev, zato je dobila še eno učno moč. Do sedaj so poučevale tri učiteljice, sedaj, kot rečeno, bo še četrta. To je razveseljivo dejstvo, ki je dobro odjeknilo v javnosti. Pri tem pa se začnejo težave.

Imamo torej štiri razrede in dve dostojni učilnici. Tretji razred se je zatekel v mali prostor pisarne in je tako pod šolsko streho. Vedno v znamenju začasnosti. Zato namreč, ker ima vsaka šola pravico do pisarne, do prostora, kjer se zbira učiteljsko, kjer se lahko v miru pogovarjajo učitelji in starši (kar je danes nujno in zelo v praksi) in kamor se zateče učiteljsko v času verouka, ne da bi sedelo na hodniku, kakor se sedaj dogaja.

Kam pa še četrty razred? To vprašanje so si zastavili učiteljsko in starši že ob koncu lanskega šolskega leta ter se zato obrnili do oblasti. Začasna rešitev naj bi bila v tem, da postavijo moderno steno v večji učilnici in tako, za silo, bi prišli do

Udeleženci so v zvezi s tem dogodkom in z dogajanjem na Koroškem sprejeli posebno solidarnostno resolucijo. V njej so pozvali odgovorne oblasti, da se zavzamejo za odkritje storilcev tega nezaslišanega dejanja z enako vneto kot so jo pokazale pri iskanju tistih, ki so omogočili beg nacističnega zločinca Kapplerja iz Rima. Obenem so udeleženci tega Praznika v isti resoluciji izrekli koroškemu rojakom svojo popolno solidarnost v njihovem trdem boju za najosnovnejše narodne pravice, še posebno pa tistim pogumnim predstavnikom mladine in tajniku NSKS, ki se bodo morali v prihodnjih tednih zagovarjati pred sodiščem zaradi svoje zavzetosti za pravice slovenski narodni manjšini na Koroškem v duhu 7. člena državne pogodbe.

V ostalem delu sporeda sta nastopila še mešani pevski zbor iz Divače pod vodstvom Edija Raceta in moški pevski zbor Rupa-Peč z Goriškega, ki ga vodi Zdravko Klanjšček. Praznik se je nadaljeval ob zvokih ansambla Lojzeta Hledeta iz Steverjana.

Tudi o tem že četrtem »Našem prazniku« lahko rečemo, da je povsem uspel tako glede bogatega programa kot številne udeležbe domačinov in mladine. Za odlične domače klobase z zeljem in pristno vinsko kapljico so poskrbeli fantje in dekleta Mladinskega krožka iz Zgonika. Prvi del kulturnega programa je neposredno oddajala radijska postaja Trst A. Posamezne točke sta napovedovala Egon in Nadja Štoka.

med dvema vrstama oleandrov proti San Benedetto del Tronto. Oljčni nasadi, obširni vinogradi. Poleg zelene barve še rjava od izoranih strnišč. Ovalna pobočja, na preorani zemlji pod oljkami kupi gnoj. Pescaro pustimo v ovinku na levi, in ko potihne mikrofonska beseda našega vodje o p. Piju da Pietralcina, čigar kraju se bližamo, se vname živ razgovor o D'Annunzio. Zanimivo, koliko vsega vemo o njem!

Odpojem anglosko češčenje, odmolimo ves veseli rožni venec in mu dodamo še nekaj pesmi, medtem pa zemlja postaja vse bolj in nižja, redkeje poseljena, griči goli, rjavi, prazni, zakaj svoje so za letos že dali: prišli smo namreč v deželo Puglie, ki je po Lombardiji in Benečiji najbolj žitorna del Italije.

Na levi nam iz megle daljave zmeraj bliže prihajajo višine Gargana (»Terra bruciata«). Pri San Severu se ob brezkončnem vrtu oljk odtrgamo od ravnine, med vinogradi in sončnicami se vzpnemo v usehli kraški svet. Cesta se vijuga med izmučnimi mandeljni, hrasti in ribido, skozi utrudljivo svetlobo in potenje. Ura gre na

Širite „Katoliški glas“

skupno štirih prostorov. Prišel je prvi dan pouka, problem prostorov pa brez rešitve. Le razrede so vse prepletkali, nekatere celo po naknadnih protestih. Kaj sedaj? Odločitev so sprejeli starši: otroci ne gredo v šolo, starši in otroci z učiteljskim se postavijo pred šolo z namenom, da opozorijo javno mnenje o neugodni stvarnosti. Poročal je radio, koprška televizija se je tudi zanimala, časopisi so pisali, prišlo je tudi solidarno pismo italijanskih staršev. Deputacija je šla s predsednikom konzulte do odgovornih občinskih organov z namenom, da bi pospešili nujno rešitev. Občinski odbornik je te predstavnike narulil z nekulturnim kričanjem, kar seveda ni doprineslo prav nič k potrebni rešitvi. Nasprotno! Človek se vprašuje, ali sploh sme državljan do občinskih predstavnikov v potrebi, še bolj v nujni?

Zaključek razgovora: konec oktobra bo postavljena potrebna stena, predsednik konzulte pa je dal na razpolago en prostor na sedežu konzulte. Tako se vrši pouk v šoli in na konzultu. Prvi mesec pouka poteka v znamenju nenormalne začasnosti, kar pomeni: v slabih pogojih. Začasnost škoduje šolskemu pouku ter šolski skupnosti.

Umevno, da bomo prišli do utresne rešitve le, če se bomo vsi prizadevali in zanimali. Tu je veliki pogoj. - d. j.

Izjava Slovenskega kult. kluba

Slovenski kulturni klub v Trstu izraža svoje ogorčenje nad podlim dejanjem fašističnih tolpe, ki so oskrunile spomenika bazoviškim žrtvam in openskim talcem. S tem da so fašistični vandali poškodovali spomenik prvemu mučencem antifašizma v Evropi in nedolžnim openskim talcem, jasno dokazujejo svoje sovraštvo do vsega, kar je antifašistično in slovensko. Zato se SKK kot slovenska mladinska organizacija v zamejstvu globoko zgraža nad tem početjem in poziva pristojne oblasti, naj kaznujejo krivce ter preprečijo nadaljnje rovarjenje fašističnih tolpe.

Uspel »Praznik mladih« na Opčinah

Prijetno jesensko vreme je v nedeljo 25. septembra privabilo na vrt Finžgarjevega doma na Opčinah veliko število ljudi, posebno mladih. Po pozdravnih besedah predsednika Finžgarjevega doma inž. Milana Sosiča je prvi nastopil znani otroški pevski zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj. Mladi in živahni pevci so pod vodstvom Ljube Smotlak zapeli sedem pesmi. Posebno ubrano in glasovno zlito sta izvenili Slovenska zemlja Frana Venturinija ter Jurjevanje Emila Adamiča.

Nato se je občinstvu predstavil Mirko Žerjav, salezijanec iz Ljubljane, ki si je z vztrajno vajo in mnogimi tečaji ter prisotnostjo na raznih kongresih pridobil mednarodni sloves na področju rokohitstva, čarodejstva in hipnoze. S svojimi izrednimi in spretnimi izvajanja s pomočjo kart, ping-pong žogicami, časopisnim papirjem itd. je vse navzoče do kraja prevzel in navdušil.

Na oder je nato stopil ansambel »Galeb«, ki je pred kratkim dosegel v Velenju lepo priznanje. Zaigral je nekaj Avsenikovih in lastnih melodij. Predstavil se je nato še ansambel »Zvezde«, ki je s svojim nastopom proslavil svoj mali jubilej, namreč prvo obletnico obstoja. Praznik mladih se je nadaljeval ob veselih zvokih ansamblov »Taims« in »Galeb«.

Vsekakor moramo reči, da je Praznik mladih povsem uspel. Zato naj gre posebnah zahvala vsem, ki so pomagali pri pripravi in med prireditvijo, vsem nastopajočim in cenjenemu občinstvu.

tretjo, ko se končno pretegnemo na svezem zraku SAN GIOVANNIJA ROTONDA, ki je cilj drugega dneva.

Polotok Gargano: skoraj gola hribovita dežela. Po brežinah črne koze, ovce, pastirji. V serpentinah se peljemo v Monte Sant'Angelo, kjer se nad ogromno in zvočno naravno votlino dviga bazilika. Sam beli kamen mesteca in ostankov normanskega gradu. Živi pogovor ob vračanju, kaj je pri sv. Mihaelu resnica — pero, pero, ki naj bi mu bilo padlo iz perutnice ravno na Gargano, je pač legenda — se konča s pesmijo »Je angel Gospodov. Slepce oranžno sonce nam še enkrat pomežikne in zatone.

Bil je nadvse pisan dan. Trudni, žejni, lačni smo, a nenavadno lahki, ker je za vse poskrbljeno. Samo smehljamo se srečni drug drugemu.

(Drugi naprej)

»KATOLISKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

VINKO BELIČIČ

Po sonce v prsih

(1) Dnevnik

Z ekumenskega potovanja po Italiji

24. avgusta

Od Trsta do Gorice nas je pulman videmskega turističnega podjetja Collavini nabral 41 — ne bomo torej pribiti vsak na svoj sedež teh osem dni.

Vse reke po Benečiji so kalne, vsi kanali vodnati. Ko po Mestrah zavijamo na cesto Romeo proti srednjeveški opatiji Pomposi iz same opeke, imamo na levi laguno, na desni vzorno poljedelstvo. Za nami ostajajo njive, rdeče od paradiznikov in dolgih vrstah. Sonce ima za družbo le še kak visok plastičen oblak, vsi drugi so ostali v Furlaniji-Juljski krajini.

Kosilo v Ravenni s sprehodom do Dantejevega groba požene v pozabo davišnji nraz na Opčinah, kjer bodo ta večer blagoslovili novo zastavo svetega Jerneja. Vse

Goriški nadškof za papežev jubilej

Ob 80-letnici rojstva papeža Pavla VI. je goriški nadškof msgr. Cocolin izdal posebno poslanico, v kateri pravi med drugim: »Zahvalimo se Bogu za darove, ki jih je podelil Cerkvi po papežu Pavlu VI.: najprej za srečno dovršitev zadnjega koncila, potem za papeške enciklike in za neutrudno delo, ki ga kljub teži starosti zvesto opravlja, da bi smernice evangelija in koncila postale učinkovite v življenju Cerkve. V zavesti težke odgovornosti, ki je na njegovih ramah, bomo prosili Gospoda luči, da mu dá potrebne moči v službi, v katero ga je poklical. Prosim vse vernike, da se ga spomnite v molitvi, opoldne 26. septembra pa naj se zvoni po vseh cerkvah nekaj minut, da se tako vsem označi ta vzvišeni jubilej.«

Umrle je dr. Karel Rutar

Goričane je močno iznenadila vest, da je v bolnišnici sv. Justa v Gorici v četrtek 22. septembra umrl dr. Karel Rutar. Pokojni je bil zelo znan v Gorici in v okolici, ker so se k njemu zatekali številni slovenski bolniki in to iz dveh razlogov: ker so se z njim lahko po domače pomenili in ker je bil izkušen zdravnik za nožranje bolezni. Po značaju je bil malobeden, a srčno dober. Rad je pomagal, bil uviden pri računih. Če je videl stisko, je rekel: Bo že Bog plačal. Tudi to ga je približalo ljudem. Takemu zdravniku so bili ljudje hvaležni. To je izpričal tudi njegov pogreb v soboto 24. septembra, ko se je zbralo v cerkvi sv. Ignacija veliko število ljudi, v glavnem Slovencev.

Pokojni dr. Rutar je izhajal iz družine sodnika dr. Matija Rutarja. Ta je bil doma iz Logaršč pri Tolminu. Pod staro Avstrijo je postal sodnik, živel v Gorici in tu imel družino. Eden izmed sinov je bil zdravnik dr. Karel, ki se je rodil leta 1905. Po končanih študijah je opravljal svoj poklic v Gorici. Bil je pred drugo svetovno vojno in po njej eden redkih zdravnikov-Slovencev, zato so rojaki radi zahvalili k njemu. Nekaj let je bil tudi občinski zdravnik v Steverjanu.

Med zadnjo vojno je veliko delal za OF. Odšel je tudi na osvobodeno ozemlje. Po vojni, v maju 1945, je postal predsednik goriške občine, tj. župan. Toda že naslednji mesec ga je angloameriška vojaška uprava odstavila, ko je prevzela upravo Gorice. V septembru 1947 je ob razmejitvi odšel v Jugoslavijo in nekaj časa vodil bolnišnico v Sempetru. Toda ni se zanašal v novi svobodi in se je čez čas znova vrnil v Gorico. Tu je nato živel daleč od vsake politike in javnosti le za družino in svoj poklic.

Bil je veren mož, ki smo ga redno vsako soboto zvečer videli pri maši v stolnici; še mesec dni pred smrtjo. Naj mu bo Bog bogat plačnik.

Še o vrtcu v Standrežu

Z ukinitvijo ustanove ONAIRC so vrtci, ki jih je ta ustanova upravljala, prešli pod državno upravo, to se pravi, da je zanje odgovoren šolski proveditorat (skrbništvo) in pristojna ravnateljstva. Ta prehod se je izvršil tik pred začetkom šolskega leta, kar je seveda še poslabšalo že itak preštevila neresena vprašanja.

Standreški vrtec predstavlja prav gotovo primer neodgovornega zadržanja občinske uprave in tudi pristojnih šolskih oblasti, saj se je šolsko leto začelo, ne da bi dvajsetim slovenskim otrokom dali možnost, da bi obiskovali slovenski otroški vrtci v Standrežu. Kot znano, so pred letom dni v Standrežu odprli nov vrtec, ki ima dve sekciji, slovensko in italijansko. Za letošnjo šolsko leto se je za slovenski vrtec prijavilo 50 otrok, toda v slovensko sekcijo so jih sprejeli samo 30, za ostale pa še ni poskrbljeno. Od teh jih 8 lahko obiskuje italijansko sekcijo.

Ker problem ni nov in se ponavlja iz leta v leto, le da je letos zadobil obsežnejše dimenzije, je taka brezbriznost vzbudila v Standrežu, posebno še pri starših, neazdovoljstvo in zaskrbljenost. Je to dovolj zgovoren dokaz, da se hoče omejiti slovenski vrtci na eno samo sekcijo, medtem ko je otrok za dve sekciji. Tudi tehnični izgovori ne držejo, saj je v novi stavbi dovolj prostora, da bi lahko odprli še eno slovensko sekcijo.

Odkritje spomenika padlim v Dolu

V Dolu so preteklo nedeljo na Palkišču odkrili spomenik padlim borcem. Trinajst

jih je iz Dola, 14 pa iz Jamelj. Spomenik so zgradili v teku treh let domačini sami s prostovoljnimi deli. Obred blagoslovitve je izvršil jameljski župnik Srečko Rejec, glavni govornik pa je bil domačin Mirko Pahor. Seveda ni smelo manjkati tudi italijanskega govornika, ki je bil poslanec Isacco Nahoum, bivši partizanski voditelj v Lombardiji. Govorili so še predstavniki Zveze borcev Slovenije Rado Pišot in župan občine Doberdob Andrej Jarc. Prireditev so popestrili zbor »Kras« iz Dola, partizanski pevski zbor iz Trsta ter pet recitatorjev, članov SSG iz Trsta. Poleg raznih političnih in kulturnih osebnosti je bilo na odkritju tudi zastopstvo prefektur ter častna vojaška četa. Na plošči so imena padlih ter verz pesnika Filiberta Benedetiča: »Za svobodo - nikoli dovolj! Naša pot gre skozi plamen, naša smrt kakor ta kamen, vsepovsod čuva življenje, prepričuje boj, zavest, trpljenje.«

Družinska sreča

Slavka Lakovič por. Terpin v Steverjanu je prejšnji teden povila hčerko Saro. Srečnima staršema iskreno čestitajo, mali Sari pa želijo sončno pot v življenje doberdobske cerkveni pevski zbor, KKD »Hrasta« in župnijska skupnost iz Doberdoba.

Fantovsko petje na Matajurju

Lepo vreme nas je zadnjo nedeljo zvalilo na Matajur. Za utrudljivo vožnjo smo bili poplačani z doživetjem sončnega dne, svežino gorskega zraka in razgledom na beneške doline in tolminske gore. Toda kdo bi povrh vsega še pričakoval, da bomo med množico italijansko in furlansko govorečih izletnikov zaslišali pod večer še ubrano slovensko petje! Niso bili izletniki z onstran meje, pač pa domači beneški fantje, ki so s svojim nastopom izpričali da svet pod Matajurjem ni zgolj svet naravnih lepote, ampak da v njem še vedno diha domača beneškoslovenska kultura.

Iz Slovenije

Trgatev v Brdih in na Vipavskem

Hlad in toča sta naredila precejšnjo škodo na briških vinogradih, tako da so morali vinogradniki nekatere vrste grozdja predčasno potrgati. Ponekod je šlo v izgubo do 60 odst. grozdja, drugod manj. Vinogradniki okoli Dobrovega, Vipolže, Medane, Nobilega in drugih vasi trgajo predvsem beli pinot in tokaj in ga vozijo v vinsko klet na Dobrovem. Vanjo naj bi sprejeli letos okoli tisoč vagonov grozdja, toda neugodno vreme je podrla take načrte.

Za razliko od Brd pa slabo vreme med poletjem na Vipavskem ni naredilo tolikšne škode kot se je bilo bati. Tudi tu že trgajo. Grozdje vozijo v vinsko klet v Vipavi. Klet naj bi ga odkupila do 800 vagonov.

Razmah vinogradništva onstran meje zavirajo pa še vedno nizke odkupne cene grozdja in visok davek na vino, če kmetje grozdje predelajo doma. Ta davek jih sili, da ga prodajo v državno klet, tako da pri grozdju ali vinu zasluži najmanj ravno tisti, ki ga pridelal in nosi vse tveganje morebitne slabe letine.

»Kaninska smučišča bodo zaprli?«

Dopisnica ljubljanskega »Dela« Katja Roš poroča v svojem dopisu z dne 23. septembra letos tudi o kaninskih smučiščih. Ker obiskuje ta smučišča veliko ljudi tudi s te strani meje, ne moremo mimo ugotovitve, da v ljubljanskem »Delu« niti eno poročilo o Kaninu ne more iziti brez alarmantnih vesti. O težavah v zvezi s Kaninom ljubljanski dopisniki poročajo na dolgo in široko. Ničesar pa o enakih težavah z žičnicami na Kravce, Veliko planino, Španov vrh, v okolici Skofje Loke, pa na Vitranc v Kranjski gori, od katerih vse poslujejo z izgubo in nikoli ne bodo donosne. Med drugim tudi zato, ker obratujejo le kakšen mesec in ker jih je preveč za osrednje slovensko območje, ki nanje teži.

Odtod zagrižen propagandni boj, tudi v osrednjem slovenskem glasilu, ki bi moralo biti v teh ozirih nepristransko. »Zaprta smučišča« naj bi odvrnila slovenske dopustnike od Kanina. Ljudje se namreč že v jeseni odločajo, kje bodo preživeli zimske počitnice in si naročajo rezervacije. Če ni gotovo, da bodo Kaninska smučišča odprta, potem si bodo številni rezervirali mesta drugod.

Idrijski rudarji

Doslej so zaposlili po drugih podjetjih 600 rudarjev iz zaprtega rudnika živega srebra v Idriji. Banke bodo odobrile podjetjem posebne kredite za izboljšanje in prenovu, tako da lahko rudarje uspešneje zaposlijo. Odobreni so že krediti podjetjem Zidgrad in Kolektor, predloge za nove naložbe pa so predložili tudi Eta, Gostol in Lipa, ki naj bi povečale ali izboljšale svoje obrate v Cerknem, Sp. Idriji, Idriji, Godoviču in Črnom vrhu.

Obnova Tolminske

Skoraj 900 mladincev iz vse Jugoslavije se je v več delovnih menjah zvrstilo pri obnavljanju od potresa poškodovanih krajev Tolminske. Pomagali so urejati okolico Breginja, napeljevati telefonsko omrežje, urejati struge hudournikov. Sodelovali so pri električni napeljavi v Gorenjo Trebušo. Obnovili so tudi prostore za odkup mleka na Šentviški gori in Pečinah. Te prostore bodo obnovili tudi v Drežnici, Kal-Koritnici, na Ponikvah, v Kozarščah in Zatočinu. Po vseh teh vaseh so še v povojnih letih delovale dobre mlekarne, a so jih pred leti siloma zatrli, zato da prodajajo ljudje sedaj mleko mlekarstvu podjetju.

Nova železniška postaja v Kopru

Z deli za njeno izgradnjo so začeli letos. Najprej z ureditvijo in izgradnjo ustreznih železniških tirov. Kasneje pa tudi s postajnim poslopjem. Takoj ob železniški bo stala tudi osrednja avtobusna postaja za celotno območje Kopra in Slovenske Istre. V ta namen sta se že povezala avtobusno podjetje Slavnik in slovensko železniško gospodarstvo, ki bosta skupno finansirala železniško-avtobusno postajno poslopje.

Postojnska jama

Postojna je postala središče kraškega turizma. Danes razpolaga z več hoteli: Jama, Kras in Sport, z moteli Proteus in Erazem. Skupno 800 ležišč in 522 delavci. Pri Pivki jami imajo velik turistični tabor sredi smrekovih gozdov. V bližini pa še smučarsko središče Kalič.

Letni obisk Postojnske jame, ki je temelj kraškega turizma na področju Postojne, dosega skoraj 200.000 obiskovalcev, od tega okrog 80 odst. tujih. Odkar so položili dvojni tir v jami, ki omogoča krožno vožnjo podzemskemu vlaku, so bili odpravljeni zastoji pred jamo.

Živahen promet na mejnih prehodih

V prvih osmih mesecih tega leta je italijansko-jugoslovansko mejo v tržaški pokrajini prečkalo 17 milijonov in pol oseb. Najvišji promet so zabeležili avgusta, ko je običajno največje število tujih turistov, ki so namenjeni ali se že vračajo iz jugoslovanskih turističnih središč. Bilo jih je 3.908.911. Poročajo, da je bilo število tujih gostov letos zadovoljivo.

OBVESTILA

Sv. maša pri kapucinih v Gorici bo to nedeljo, 2. oktobra, zaradi slovesnosti v čast sv. Frančišku ob 6. uri zvečer. Naslednje nedelje pa bo sv. maša ob 19. uri kot vedno v zimskem času.

Maša zadušnica za pok. zdravnika dr. Karla Rutarja bo pri Sv. Ivanu v Gorici v sredo 5. oktobra ob 19.30. Vabljeni zlasti vsi njegovi pacienti.

Krvodajalski odsek Sovodnje javlja, da bo imel svoj ustanovni občni zbor v nedeljo 2. oktobra ob 10.30 v prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah.

Maša za cerkveno ednost bo v ponedeljek 3. oktobra ob 18.30 v Marijinem domu, ul. Risorta, Trst, Sledi v diapozitivih prikaz zadnjega ekumenskega potovanja.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na prvi sestanek v letošnji sezoni, ki bo v ponedeljek 3. oktobra ob 20.15 v društvenih prostorih v ul. Donizetti 3. Program obsega obračun Drage in predstavitev sezone 1977-78.

Opozorilo tržaškim dopisnikom. Da lahko dopise objavimo v istem tednu kot so poslani, morajo biti na uredništvu vsaj v sredo dopoldne. Opažamo pa že nekaj časa, da pisma, ki so v Trstu ali okolici oddana v ponedeljek, pridejo v Gorico v četrtek, to se pravi, potrebujejo polne tri dni. To se je prejšnji teden zgodilo tudi z dopisom »Naš praznik« na Proseku in s člankom »Delovanje skupnosti telesno oviranih na Opčinah«. Pisec zadnjega članka je celo dodal prošnjo: »Objaviti v tej številki.« Vsem dopisnikom, ki želijo, da članek ali poročilo pravočasno izide, zato svetujemo, da se ne poslužujejo pošte, temveč da prispevke pošljejo na uredništvo v Gorici po kaki osebi, kar mnogi iz previdnosti že dalj časa delajo.

Šport

»Memorial Podrecca« v Čedadu

Olympia - Pozzo 2-1 (15:7, 14:16, 15:12)

S sobotno tekmo v Čedadu je Olympia opravila svoj uradni nastop v novi sezoni 1977-78. Na turnirju, ki bo trajal od 24. septembra do 2. oktobra sodeluje osem moštev iz goriške in videmske pokrajine. V izločilnem delu je Olympia, kot rečeno, odpravila tretjeligaša Pozzo in tako stopila v polfinale. Tekma je bila zanimiva, goriška šesterka pa je pokazala izrazito premoč, predvsem s pestro igro v napadu in to po zaslugi obeh dvigačev, ki sta že v odlični formi. Seveda bo treba še veliko izpiliti, predvsem obrambo na tleh in na mreži, vendar pa vse kaže, da bo ekipa nared do novembra, ko se začne prvenstvo. Prišlo je tudi do ugotovitve, da je Olympia spet našla pravi obraz. Proti koncu lanskega prvenstva je v ekipi prišla do izraza tista homogenost, ki utegne prinesiti marsikatero zadoščenje tudi v letošnji sezoni. - P. T.

DAROVİ

Za sklad Katoliškega glasa: župnija Opčine za objavljene darove v našem listu 20.000; Kristina Krpan, Trst, 3.000 lir.

Za Alojzijeve: uslužbenci tvrdke Bertolini ob smrti Ivana Vetrha 65.000; Marjan Kranjec 50.000; družini Bresciani in Taverna namesto cvetja na grob Ivana Vetrha 30.000; v isti namen Darko Gorjan in družina 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Viktorija Primi 5.000 lir.

Za Katoliški dom: v spomin Ivana Vetrha N. N. 5.000 lir.

Za goriške skavte: K. L. 63.000 lir.

Ob 25-letnici smrti moža in očeta daruje N. N. za Alojzijeve in za Zavod sv. Družine po 50.000 lir.

L. Podgornik: za Zavod sv. Družine in za Alojzijeve po 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Mare Rutar darujeta Pepko in Marija s Peči za Alojzijeve 5.000 in za domačo cerkev 10.000 lir.

N. N. iz Rupe daruje za Alojzijeve in za slovenske misijonarje po 5.000 lir.

Družini Kovač in Vatovec ob krstu Samota za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu in za uboge po 10.000 lir.

N. N. iz Trsta za kapelo bl. p. Leopolda v Domju, za svetišče na Sv. gori in za lačne po svetu po 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Iva Ščuka za 95. rojstni dan mame Terezije Bucik 10.000; Marta Vodopivec 10.000; Marija in Bruno Kralj v spomin pok. Antona Mamolo 10.000; mama ob obletnici smrti Stellia Giovannini 20.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Lenči Sosič-Repinč ob Marijinem shodu 40.000; Ličen 6.000; Karolina Bani in Ernest Vidali ob 11. obletnici smrti Viktorije Budai za zastavo sv. Jerneja 5.000; Giorgio Zacchigna ob krstu Andreja 10.000; Igor Suligoj ob krstu sinčica Andreja 10.000; družina Danilo Suligoj ob krstu vnuka Andreja 10.000; N. N. 10.000; ista oseba za zastavo sv. Jerneja in za misijon p. Kosa po 5.000; razni 11.500 lir.

Za cerkev na Banah: Bani Karolina in družina v počastitev spomina pok. Viktorije Budai, Triolo Petra in Ernesta Vidali 5.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Regina Markon 5.000; družina Ferluga v spomin Josipa Ferluga 2.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda v Domju: N. N. 5.000; N. N. 100.000; g. Stanko Zorko, Rojan, 100.000; g. Franc Malalan, Vejna, 50.000; msgr. Natal Silvani 200.000; družina Zlobec-Vouk 150.000; N. N. 5.000; N. N. 10.000; namesto cvetja na grob Rudolfa Vecchiotti M.R. in N. N. po 10.000 lir.

Za višarski zvonik: N. N. iz Doberdoba 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Časnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Časnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 2. do 8. oktobra 1977

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Danes običajno Plešivo. 11.05 Mladinski oder: »Teci, teci kuža moj«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Tjavidan. 10.05 Koncert. 13.15 Slovenski zbori. 13.10 A. Rebula: »Divji golob«, roman v nad. 14.30 Kulturna beležnica. 15.35 Glasba. 16.30 Za najmlajše. 16.05 Simfonični koncert. 18.10 Slovenci v habsburški monarhiji.

Torek: 8.05 Tjavidan. 10.05 Koncert. 10.35 Primorske žene v Egiptu. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Roman. 14.30 Kulturna beležnica. 16.30 Čudovit otroški svet. 17.05 Simfonični koncert. 18.10 Pravorečje.

Sreda: 8.05 Tjavidan. 10.05 Koncert. 10.35 Ljudje in dogodki. 13.00 Slovenska ljudska glasba. 14.10 Roman. 14.30 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Deželni solisti. 18.10 »Hiša«. Radijska igra.

Četrtek: 8.05 Tjavidan. 10.05 Koncert. 10.35 Družina v sodobni družbi. 13.15 Tekmovanje Seghizzi. 14.10 Roman. 14.30 Kulturna beležnica. 19.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Klavirska glasba. 18.10 Zenska v Italiji včeraj in danes.

Petek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Z modo po svetu. 10.05 Koncert. 10.35 Rojstna hiša naših velmož. 13.15 S pevskih revij. 14.10 Roman. 14.30 Kulturna beležnica. 15.35 Nje v posvetilo. 16.00 Grem v kino. 16.30 Otroški vrtjak. 17.05 Deželni skladatelji. 18.10 Kulturni dogodki v deželi.

Sobota: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 10.05 Koncert. 19.35 Kulturno pismo. 11.35 Pratika za prihodnji teden. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 13.35 Izbor iz operet. 14.10 Roman. 14.30 Običaji in glasba. 15.00 Tekmujte s Petrom! 16.30 Svet okoli nas. 18.10 »Odposlanec oglejskega patriarha na štajerskem«. Radijska igra. 18.45 Vera in naš čas.

V nedeljo 9. oktobra ob 16.30 bo v goriški stolnici

KONCERT

mešanega zboru »Marij Kogoj« od Sv. Ivana v Trstu

Pred koncertom bodo pete litanije Matere božje in blagoslov.

ZAHVALA

Številnim pogrebem, ki so spremili našo drago mater

JOSIPINO

na njeni zadnji poti ter domačemu pevskemu zboru se družina Peršolja-Mlakarjevi iz Štavra iskreno zahvaljujejo.

Štmaver, 27. septembra 1977

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega in nepozabnega

dr. KARLA RUTARJA

izrekamo zahvalo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in na kakršen koli način počastili njegov spomin. Obenem se zahvaljujemo tudi vsem, ki so z nami sočustvovali v teh težkih trenutkih.

Zena Darinka, hčerka Marija, zet Emidlo, sestre in ostali sorodniki

Gorica, 27. septembra 1977